

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 76.

V Ljubljani, v torek 5. aprila 1887.

Letnik XV.

Sovraštvo med narodi.

Kedar bo vera pešala, pešala bo tudi ljubezen.

Kaj dandanes peša ljubezen? Svet je poln ljubeznivih besed o človekoljubnosti, pobratimstvu in vseobče ljubezni do ljudi, nestrpnost v veri je jenjala. „Jude, Christ und Hottentot, glauben alle an einen Gott!“ A vendar trdimo, da ni je ljubezni na svetu. Kljub temu, da naš vek mnogo stori za reveže in se rad imenuje „razsvitljen“, smemo sploh trditi, da ni prave ljubezni na svetu najti. Sovražijo se stanovi med seboj; bogatini zaničujejo reveža, revež pa zavida bogatina. Socijalno vprašanje trka na duri evropskih držav, kakor je nekaj trkalo ob času bratov Grakov na duri rimskega senata. Preslišali so glas, umorili reformatorja, a prišla je za njim strašna vojska z rimskimi zavezniki, ki je Italijo pokopala, rekli bi, skoraj do današnjega dne v socijalne odnošaje; prišle so krvave vojske s suznjimi, prišla je doba, ko so se ošabni gospodje tresli pred suznjimi.

Danes nas ni volja, to vprašanje na drobno razpravljati, imamo pred seboj le narodne zadeve, težnje, prizadevanja in vojske našega veka. Vojske so bile na svetu, odkar vsled podedovanega greha gospodujejo strasti in krivice. Ljubezni do bližnjega niso poznali pred Kristusom. Omikanim Grkom in pozneje Rimcem so bili vsi ljudje, ki niso govorili njih jezik — barbari, surovi, zaničevani ljudje. Bližnji jim je bil tisti, ki je bil z njimi v eni državi, in če je bil svoboden; suženj je bila le stvar, z roko pridobljena „manu captum“. Narod je hotel narod potlačiti in posužniti. Azijatski despotje so cela ljudstva predstavljali iz dežele v deželo, kakor se preganjajo čede ovac od pašnika do pašnika. Toda kaj se bomo čudili paganom, še celo izvoljeno ljudstvo Božje je zaničevalo tujce.

Ko je Rim prišel do vrhunca slave, nagibal se je že k propadu. Ošabni rimski cesarji so sicer zatirali nebeški nauk Božjega učenika in preganjali njegove učence, zoper germanske narode pa so delali po več ur dolge nasipe in močne trdnjave, ali

vse ni pomagalo nič. Kakor kvas polno posodo testá prekvasi, tako je tudi vera Kristusova prekvasila stari svet naravno in duševno in na mesto opešanih prebivalcev rimskega ljudstva so stopili med svet germanski in slovanski rodovi. Večega preganjanja med narodi sicer ni bilo nikoli na svetu, kakor o času narodnega preselovanja in tudi pozneje v krščanski Evropi v srednjem veku vojske niso jenjale. Ali vojske srednjega veka so imele po večem drug značaj, kakor vojske pred Kristusom, ko so nastajala svetna kraljestva drugo za drugim, dokler ni Rim podvrgel si skoro vsega tačas znane svetá, pokončavši manjša kraljestva in podjarmivši vse narode. V srednjem veku pa je bil prvi svetni poglavar rimsko-nemški cesar, papeža v Rimu pa so spoštovali kot očeta vsega krščanstva, ki je dostikrat med kralji posredoval. V srednjem veku tudi niso kralji in cesarji, izvzemši za kratek čas Hohenstaufov, nameravali osnovati svetovne monarhije. Vojske srednjega veka so imele večkrat tudi verski značaj; sploh pa v srednjem veku takega medsebojnega sovraštva in zaničevanja med krščanskimi narodi ni bilo, kakor nekaj med pagani; vojske so bile le vojske med vladarji. Zatenjši s koncem 15. stoletja z Maksom I. so bile skoro nepretrgane vojske med Bourbonci in Habsburžani do srede osemnajstega stoletja. To se je pa spremenilo pred sto leti s prvo francosko revolucijo prav do dobrega. Dokler se je Napoleon v imenu francoskega naroda bojeval s kabineti, je imel srečo, a ko se je lotil narodov, je padel.

Napoleon I. je pa zbudil tudi narodno vprašanje. Francozom se je znal prikupiti, kakor nikdo pred njim, kamor je prišel, laskal se je narodom, poklical narodem v spomin stara imena, stare pravice, zato, da je laglje kralje zmagoval. Ogrom je na srce govoril, a tačas ga niso hotli poslušati, Poljake je budil in nahujskal proti Rusiji. Napoleon I. je bil pregnan, a vzori, ktere je sklical na svet, niso z njim izmrli; njegov potomec, Napoleon III., je stopil v njegove stopinje, dokler ni tudi on zginit s površja svetá. Prusi so ga zmagovali, a tudi ne drugače, da so se zvezali z nemško narodnostjo.

Največi državnik v Nemčiji, menda v celi Evropi, je tudi prvi narodnjak. Nemci mu vsa njegova dela odobrujejo, vsaj se vedno laská njegovemu napuhu. On nam pa tudi prav točno in vsakemu razumljivo kaže, kam vodi izključljiva narodnost — do krivice in zatiranja; 40 milijonov je Nemcev, kteri se pa ne čutijo varne poleg nekaj milijonov Poljakov. Velikega Napoleona je posnemal laški minister Cavour, in velikega Bismarka posnemajo naši pritlikovci v državnem avstrijskem in ogerskem zboru. Našim malim Bismarkovcem je vzor centralizirana država z nemško prevago, a onstran Litave pa taka z madjarskim državnim jezikom. — Kar pa enega krepi in čvrstega dela, pa drugega slabi in končá. Ni vsak lek za slehernu naravo; kar enega človeka ozdravi, to drugega položi na smrtni oder. Nekako tako je tudi z državami in narodi, ki niso mrtva tvarina za poskušanje, marveč živ organizem. Da je tako, nas prav živo uči zgodovina. Leta 1848 izdalo se je v Nemčiji geslo: „Ein einiges Deutschland und mögen alle Diademe erleichen.“ Nemci so dobili edinost, a tudi železnega kanclerja, ki jih brezobzirno strahuje.

(Konec prih.)

Predavanje o podzemeljskih jamah med Vrhniko in Planino.

Predvčerajšnjim ob 11. uri dopoldne je gosp. Franc Kraus z Dunaja v Rudolfinumu govoril o preiskovanji jam podzemeljskega tóka Unca od Grčarveca, kjer se v zemljo zgubi, do izvira na Vrhniki pod imenom Ljubljaničice. Namen, da se preiskuje notranjski podzemeljski svet, je dvojen: 1. Vednosten, gre namreč določiti vodovje notranjsko, „Pivke“, ki se izliva v Postojnsko jamo in pod imenom „Unca“ prihaja na dan v Planini, potem pa potoka „Rakeka“, ki dobiva svojo vodo iz Cirkniškega jezera. To jezero pa zopet dobiva pritoke iz Loške doline. 2. Namen je pa tudi nad vse praktičen, ker ima nalogo, odpraviti povodenj v Loški, Cirkniški in poslednjič v

LISTEK.

O. Andrija Kačić-Miošić.

„Akademijska knjižara L. Hartmana“ v Zagrebu priredila je novo izdanje Kačićevih junaških pesmi. — Ta genijalni epik stare pesniške dobe hrvaške rodil se je l. 1690 v dalmatinski vasi Bristu blizu Neretve. Že v prvi mladosti kazal je izredno bister um, zato ga je njegov ujec, frančiškan o. Luka Tomašević, vzel s seboj v Zaoštroški samostan, da bi se tam izobraževal. Tukaj se je mladi Kačić v vsakem obziru odlikoval, a v 16. letu izrekel je željo, da postane duhovnik. Roditelji in drugi njegovi dobrotniki bili so, kaj pa da, te njegove namere veselili ter so ga kmalo na to poslali v Budimpešt, da se tam izučí v modroslovnih in bogoslovnih naukih. Ta čas bil je namreč Budim središče tako zvanih malobračanskih provincij, t. j. ogerske, bosenske in dalmatinske. Poznej so se pa te provincije razdelile in si je dalmatinska dala ime „redodržave presv. Odkupitelja.“

Andriju vendar od početka ni vgajalo v Budimu,

zato je pobegnil nazaj v Dalmacijo, toda strogi ujec ga je zopet poslal v Budim, kjer je Kačić svoje nauke z izvrstnim vspehom dovršil. Poln dobrega duha in učenosti vrne se v svojo domovino ter kmalo postane učitelj modroznanstva v Makarskem samostanu. Tukaj je napisal znamenito delo z naslovom: „Elementa peripathetica juxta mentem subtilissimi doctoris Joannis Duns Scoti“. (To delo tiskano je v Benetkah l. 1752.) Iz Makarske prišel je za učitelja bogoslovja v Šibenik, kjer so mu že za nekoliko let dali častni naslov „nadučitelja“ ter ga ob enem oprostili doseadanje službe.

V hrvaškem ali, kakor on pravi, v slovinskem jeziku napisal je najprej prevod peterih knjig Mojzesovih in nekterih prerokov ter jih izdal pod imenom „Korabljice“, ki so dalmatinskim Hrvatom prav dobro znane.

Po nalogu sv. rimske stolice obhodil je kot apostolski poslanec vso Dalmacijo, Bosno in Hercegovino, raziskujoč zgodovinske črtice, rokopise in druge važne historične stvari. Sad tega njegovega potovanja bilo je krasno delo „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“.

Ko je postal gvardijan, osnoval je pri sv.

Martinu vrh Brača samostan po načinu italijanskih samostanov. Pripoveduje se, da je Kačić za stavbo tega samostana na lastnih ramah kamenje nosil. Celó svoje življenje bil je skromen, ponižen in zadovoljen ter nikakor ni hotel sprejeti provincijalske časti.

Leta 1760 prosil je v Neretvi za neke siromake žita. Vreme bilo je hladno in deževno; tako se je na tem potu Andrija prehladil in nekoliko dni pozneje v Zaoštrogu umrl.

Vrli dalmatinski Hrvati bodo mu v kratkem postavili velikansk spomenik; imajo že v ta namen čez 15.000 gld. nabranega denarja.

Junaške pesni Andrije Kačić-Miošića ali, kakor jih sam imenuje „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, so vrlo zanimive ter vsakemu Hrvatú, vzlasti onkraj Velebita tako priljubljene, da boš težko našel še tako revno hišo, kjer bi se ne nahajale in marljivo ne prebirale. Pa kako bi tudi ne, saj Kačić poje kakor iz duše pobožnega naroda; iz njegovih pesni veje duh ljubezni do Boga in do naroda, ki je bil toliko let tlačén in mučen od nečloveškega turštva. Sam pesnik pravi, da mu je prvi smoter tega dela bila: čast in slava božja,

Izvirni dopisi.

Iz Rudnika, 1. aprila. (Méd, čebele in sveče.) Podpisani s tem naznanja, da ima naprodaj nekoliko množino dobrega čistega svežega pitanca za čebele, še le pred blizo 14 dnevi z medometalnice iz satov pridobljenega; pa tudi nekoliko starejšega medu za drugo porabo pravnega, povsem snažnega.

Cena pitancu je: do 5 klgr. ali 9 funtov po 59 kr. klgr. ali 33 kr. funt, čez 5 klgr. ali 9 funtov pa po 55 kr. klgr. ali 31 kr. funt. Starejšemu medu je cena: 1 klgr. po 43 kr. ali 1 funt po 24 kr. — Dalje naznanja, da ima naprodaj kakih deset plemenjakov čebel s panjovi na okvirčke, ter da bo tiste prodajal 12. t. m., na velikonočni torek, ob 9. uri dopoludne, kolikor mu jih bode dotlej še preostalo. — Pri tej priliki omenjam, da so voščene sveče veliko predrage v primeri s sedanjo nizko ceno medu in surovega voska, ko se je n. pr. kakor lani méd z satovjem vred prodajal le po 14 kr. funt ali še samo po 20 kr. klgr. Naj bi toraj svečarji nekoliko odjenjali v svoji previsoki ceni. Ravno zarad te previsoke cene skušajo duhovni in lajki preskrbeti si za razne prilike cenejše svečave, namreč stearinovitih ali umetnih, t. j. z voskom namesanih stearinovitih sveč, seveda kjer se ne zahtevajo čisto voščene sveče, n. pr. za svečavo pri mrličih, pogrebih, procesijah, svečanostih, na lestencih in družih svečnikih po cerkvi (razun na altarjih in nad altarjem visečih). Na moje želje mi je preskrbel za take slučaje polkilnih stearinovitih sveč, a tudi umetnih (z voskom mešanih), ki so voščeniim jako podobne, g. Gustav Treo, špecerijski trgovec v Ljubljani, prav po strežno in cenejše, kakor se dobivajo pri znanem Gratzel-nu na Dunaju. Preskrbel si je pa, kakor naznanja inserat v „Slovencu“, tudi zalogo umetnih in stearinovitih sveč različne teže in velikosti. Tudi s cesarskim oljem (čistim petrolejem) sem zadovoljen, ker veliko manj kadí in smrdí, kakor navadno. Nadejam se, da bode imel tudi Gumy olibanum prijeten duh, ker obstoji iz samih rumenih kapljic. Konečno omenjam, da tudi ondi prejemamo mizno olje, lepo gori v novem Guillunovem aparatu za večno luč, kterege rabim dovoljno že 3—4 leta in o katerem mislim v „Slovencu“ svoje skušnje priobčiti, ako menda komu s tem vstrežem in ga opozorim na lično, snažno, a tudi cenejšo in zanesljivejšo pripravo za večno luč, kakor z dušicami. — Kdor se toraj nahaja v enakih slučajih, ga opozorim na G. Treo-tovo firmo v nadi, da se šteje „svoji k svojim“. G. J a k e l, župnik.

Od kranjske meje, 30. marca. Čital sem to zimo v „Slovencu“ neko polemiko zarad nekrščanskega simbola na mrtvaškem listu. Ne dolgo potem mi neizprosljiva smrt pobere osebo, s katero sva se ljubila vse dni svojega življenja, preljubo mater. Še vedno mi polni srce velika žalost. „Če je kdo žalosten med vami, naj moli“, uči sv. apostol Jakob 5, 13. Blago tolažbo sem našel v molitvi. Ko bi bil izdal mrtvaški list, tudi na njem bil bi postavil kako znamenje molitve! K besedam apostola pa pristavljam: Tudi dela naj, kdor je žalosten in svoje gorjé čutečemu sreč odkrij! Zato me mika, k Vaši polemiki epilog spisati.

Kar se tiče posebej Ljubljancev, pokazali so očitno, da za „ihaha“ mesó nič kaj ne marajo; sicer bi se tistemu klavcu ne bilo treba tako kmalo od njih posloviti.

Ker smo že tako daleč zašli, naj tu povém, kakšen okus ima sedanji kitajski princ. „Journal des Debats“ je enkrat letošnjo zimo naštel te-le njegove osmere sladčice: medvedje „tace“, srnjakovi repi, račji jeziki, jajca otripne jegulje, velblodje grbe, opičje ustnice, ribji repi, volovski mozeg. — No, dober tek!

Pri tej priliki moram omeniti tistih koledarskih literatov, ki menijo, da se ljudje v oziru jedil ravnaajo kar po njihovem predpisu. Meni sta prišla za letošnje leto dva taka koledarja po naključji v roke. Prvi je tiste vrste, kjer je treba vsak dan posebej liste proč trgati. Pod dnevno številko ima napisan tudi za vsako opoludne jedilni list. Natisnjen (po novem „tlačeni“) je menda v Trstu. Nedelje in praznike ima zaznamovane z rudečimi številkami, med njimi je tudi pustni dan. Veliki četrtek svetuje obirati svinjska reberca, veliki petek koštrunovo kračó lizati, veliko soboto pa se mastiti z bržolami (ne vém ali tržiškimi ali kterimi). (Konec prib.)

V četrtek popoldne dne . . . prišlo mi je pismo očetovo z naznanilom: „Mati bo težko včakala velikonočnega Jagnjeta, ali vendar le Bog vé.“ Koj sem odpisal, v nedeljo zvečer bom doma. Imel sem upanje, mati ni še tako slaba, bil sem prepričan, preden se vidiva, ne more umreti.

O polnoči potem me zbudi šum, ne vem kaj in odkod. Ravno tako služabnico mojo, ki drugo jutro še sobe pregleduje, kje li je kaj težkega bilo padlo in se polomilo; a ničesar ni bilo. Grem maševat in opravi najsvetejšo daritev v blagor bolne matere. Ob 10. uri, ko sem bil v šoli, pride pastir od doma s pismom: „Mati je o polnoči mirno v Gospodu zaspala, previdena s sv. zakramenti, kar nam je v veliko tolažbo.“ Tisto srce, ki je toliko za-me skrbelo, toliko me ljubilo, kakor nobeno drugo na tem svetu, materno srce ne bije več za-me. Hrepenela je po meni, želela me je videti in govoriti z menoj, ko je v smrtnih težavah se borila. Prašala je po meni, čakala je na-me, še z večjo skrbjo, še z večjo ljubeznijo, kakor v časih mojega šolanja, ko sem se vračal k ljubim starišem. Izdihnila je svojo dušo, vdana v božjo voljo, ali vendar rada bi bila imela, da bi se jej bila srčna želja spolnila. Kdo mi zamore dokazati, da ni duša materina, oprostivši se s tisto željo ječe telesa, prihitela k meni o polnoči? Drugače si jaz onega nenavadnega šuma ne morem razlagati. Tisti dan zvečer sem se bližal rojstni hiši. Domislil sem se dogodbe pred kakimi dvanajstimi leti. Bil sem o počitnicah pri sestri M. v P. Mati bila je doma nekoliko bolehná. Kar zaslišim zvonove iz domačega kraja. Strah me prešine, kaj ko bi bila mati umrla! Kakor iz uma hitim domu in od daleč že pogledujem, ali pri kakem oknu luč gori. Veliko je bilo moje veselje, ko sem videl mater zdravo.

In oni večer sem gledal od daleč, pri katerem oknu jej sveti mrtvaška sveča. Le presvitlo mi je gorela žalostna luč! Dolgo časa sem jo videl, preden sem klečal in molil pri truplu ranjce preljubljene matere. Ni mi bila dana milost od Boga, posloviti se še od žive matere, roko jej dati in besede krščanske upanja jej govoriti, ko se je napravljala na neznan pot v večnost! Kaj sem čutil in trpel oni večer in drugo jutro, ko sem tiho šel zraven dveh „miserere“ pojočih domačih duhovnikov?! Ko sem potem v cerkvi pri stranskem altarju za mater molil kot mašnik, sem bil mnogo mirnejšega srca. Kako bitko mi je bilo pa zopet pri sreč, ko smo izročili hladnej zemlji njeno truplo!

Ona, ki me je redila in učila ter me za duhovski stan z vso skrbjo spodbujevala, za-me molila, jokala se veselja pri novi maši, ki je vedno upala, da jo bom enkrat na smrtni postelji tolažil, a niso se nama spolnile srčne želje — preljuba mati mrtva leži v grobu. Ko sem ji zadnjikrat pogledal v obraz, videl sem nekaj žalostnega na njem, kakor bi mi bila očitala: Sin, zakaj nisi prej prišel?

Mnogo sem pretočil solz, pa vsaka bila je sad posameznega britkega čuta. Le oče, ki je po več ko petdesetletnem krščanskem zakonu izgubil najboljšo tolažnico in podporo tu na zemlji, on bi bil znal ceniti mojo žalost, a imel je lastne preveč! Ko sem se na duši in na telesu truden vračal domú, mi je solnce vse drugače sijalo, svet bil je ves spremenjen. Kdo me je potolažil, kdo mi je spet upanje vlil v pobito srce? Edino le Kristus po svoji sveti veri! Mati še živi, mati bo vekomaj srečno živela! Pobožna vse življenje, je tudi na smrtni postelji z vso pobožnostjo prejela kruh iz nebes, ki daje nedvomno zastavo veselega vstajenja in večnega življenja. Bog v svoji najmodrejši volji mi ni dal od žive matere se posloviti, a dal mi je obljubo in pomoč, ž njo vekomaj se združiti v presrečnem kraju, kjer ni nobene solze več. Križ je moja tolažba, križ na maternem grobu, križ na mrtvaškem listu. Mar bi mi bilo tolažilo pagansko znamenje? Gotovo ne, niti meni, niti komu drugemu.

Domače novice.

(P. n. gg. ude „Slovenske Matice“) opozorimo na občni zbor „Matice Slovenske“, ki se bo vršil 13. aprila, t. j. v sredo po Veliki noči. Želeti je vsestranskega zanimanja, da naš prvi slovstveni zavod vedno lepše in popolnejše izpolnuje svoj namen. Gg. Matičarji vdeležé naj se toraj v obilnem številu občnega zbora. Kdor osebno ne more priti k zboru, blagovoli naj poslati svojo glasovnico predsedništvu

Matičnemu vsaj do 12. aprila. Da se olajša volitev priporoči Matičin odsek, kakor vsako leto, tako tudi letos 10 gospodov, ki hvalevredno delujejo v raznovrstnih strokah véde in umetnosti, da jih Matičarji soglasno volijo v odbor. Ti p. n. gg. so: 1. Flis Janez, semeniški spirituval; 2. Kržič Anton, katehet v nunskih šolah; 4. Levec Franc, profesor na realki; 4. Robič Luka, deželni poslanec; 5. dr. Požar Lovro, gimn. učitelj; 6. Šubic Iv., gimn. učitelj; 7. Gregorčič Anton, profesor v Gorici; 8. Hubad Franc, profesor v Gradci; 9. Wiesthaler Franc, gimn. ravnatelj v Kranji; 10. Senekovič Andrej, gimn. ravnatelj v Novem mestu.

(Iz deželnega šolskega sveta) Dosedanji četrti učitelj na ljudski šoli v Št. Vidu pri Zatičini, g. Ivan Kremžar, je dobil ravno tam drugo učiteljsko službo; dosedanji učitelj na Brezovici, gosp. Ivan Bajec, dobil je definitivno službo v Polhovem Gradcu, in definitivno je nastavljen v Grahovem dosedanji začasni učitelj g. Josip Turk.

(Prihodnje učiteljske skušnje) za ljudske in meščanske šole bodo 9. maja in naslednje dni pri Ljubljanski izpraševalni komisiji. Kandidatje in kandidatkinje naj svoje prošnje oddajo potom šolskega vodstva pri okrajni šolski oblasti in sicer o pravem času, da more okrajna oblast do 20. aprila izročiti prošnje izpraševalni komisiji. Kdor je oddal prošnjo še o pravem času, pride naj k skušnji 9. maja, zjutraj ob 8. uri v izobraževališče učiteljsko v Ljubljani.

(Razpisana) je služba okrajnega zdravnika na Vrhniki, plača 400 gold. Prošnje do 20. aprila c. k. okrajnemu glavarstvu v Ljubljani.

(Državne srečke od l. 1854.) Glavni dobitek 100.000 gold. dobila je serija 2123, št. 17; drugi dobitek 10.000 gold. serija 778, št. 28. — Dunajske komunalne srečke. Prvi dobitek zadela je ser. 32, št. 40; drugi dobitek ser. 32, št. 42. Serija 2439 številka 55 zadela je 5000 gold., po 1000 gold. ser. 506, št. 36, ser. 1034, št. 63, ser. 506, št. 63, ser. 2617, št. 42 in ser. 2481, št. 76.

(Vabilo.) „Pedagogičsko društvo“ za učitelje in šolske prijatelje bode zborovalo dné 14. aprila t. l. ob 10. uri dopoludne v Mokronogu na Dolenjskem v ondotni ljudski šoli. Spored: 1. Društvene zadeve. 2. Govor g. J. Ravnikarja o napakah pri vzgoji. 3. Govor g. V. Gebauerja o šolskem vrtu (drevesnici). 4. O domačih šolskih nalogah na kmetih. 5. Posamezni nasvèti. K mnogobrojni vdeležbi vabi učitelje in šolske prijatelje odbor.

Razne reči.

— Nov gospodarski list na Hrvaškem. V Križevci je jel izdajati prof. zbora križevskega zavoda: „Viestnik za gospodarstvo i šumarstvo“. Prvi zvezek jako hvalijo, češ da ima za ekonomo jako izvrstnega gradiva. Slovenecem, ki se bavijo z narodnim gospodarstvom ali z gozdarstvom, bodi s tem priporočen!

— Geograf. društvo v Petrogradu je v svojem etnograf. oddelku 11. marca letošnjega leta sklenilo, da izdá vse zbrane veliko-ruske narodne pesmi. Narodna literatura je pri Rusih brezdvomno največja izmed vseh slovanskih rodov. Zato bode to delo gotovo vsem Slovanom zanimivo in važno. Važno pa je tudi še posebej za nas Slovence. Preje ali sleje se bode tudi pri nas moralo misliti na tako zbrano izdajo narodnega blaga. Da je na tem, kako je tako blago zbrano, jako mnogo, in da je od tega skoraj vsa uporaba odvisna, je jasno. Narodno blago, ki ni praktično sestavljeno in urejeno, ne koristi niti tretjino toliko, kakor drugo, ki je lepo razvrščeno. Od ruske izdaje se bodo, po pripravah sodéč, Slovenci tudi lahko kaj učili. Etnograf. oddelek je sklenil, da naj se spišejo vse do zdaj izdane, naj se poiščejo one, ki so še-le v rokopisih in naj se zberó še živeče med narodom. Sestava ureditve še ni popolnoma določena; sklenjeno je še-le, da se uredé pesmi po vsebini in značaju in tudi na kraj naj se ozira. Pri obrednih pesnih, ki se rabijo pri posameznih običajih ruskega naroda, se pridene tudi popis dotičnega obreda. Do zdaj sodelujejo: V. J. Lamanskij, L. N. Majkov in A. N. Pypin.

— V Petrogradu je 27. marca umrl Aleksander P. Borodin, profesor kemije na zdrav.-kemični akademiji v Petrogradu. Pokojnik se je rodil leta 1834 v Petrogradu in od tridesetega leta svojega je bil profesor ondi. Borodin ni bil le izvrsten kemik, marveč tudi znamenit in slavjen glasbenik; bil je eden prvakov tako zvane novo-ruske glasbene šole, katero je ustanovil Balakirev;

